

MAGYAR KURIR.

Bécs, Pénteken, Május 21-dikén, 1824.

Nagy Britannia és Irlandia.

Anglus Ujság-levelek f. h. 3d következendő ismertetéseket közölnek az újabb történetek által nevezetessé lett arany-partokról és az Ashantékről:

Az arany-partok egy részét teszik a' Guineai tengerpartoknak. 1821-ben eltorított az Áfrikai társaság, melly különbözőféle változtatásokkal II Károly' ideje óta fennállott, 's az arany-partokon lévő öszveséges erősségek és birtokok a' Sierra Leonei Coloniához kapcsolattak, mellynek Kormányzója Szír Charles M' Carthy volt. Ez a' rendszabás nagy részint azon tudósításoknak következtetésében hozatott, mellyeket a' megholt Szír George Collier, megkérettén az Admirális' Lordjaitól, az Áfrikai nyugoti tengerpartokon fekvő Coloniák' állapotjáról és helyhezteséről béküldött. Az Áfrikai társaság alatt kilencz erősségek és Coloniák valának ottan, u. m: Cape Coast Castle, Annamahoe, Accra, Tantumquerry Dix-Cöve, Apollonia, Succunde, Commenda, és Prampram. Az osztályokban a' Fejérek' száma 45 személyre telt; a' Feketék és Színesek 450-re mentek a' társaság' zsoldján. Apollonia, a' társaság Coloniáinak nyugoti szélén, igen csekély és haszontalan erősség volt. Szír George azt ajánlotta hogy fel kell hagyni vele. Dix-Covenak kelet felől jobb fekvése volt, különösen arra nézve hogy Cap Coast Castlet épületre való fával és mészszel tartotta, 's Szír George ajánlá hogy azt jobban meg kell erősíteni. Suc-

cundee és Commenda nemkülönben haszontalanoknak találtattak. Ezekhez legközelebb esett az Elnina nevezetű Hollandiai erősség, melly az egész tengerparton legderekasabb volt. Ettől keletre esik Cap Coast Castle, az anglus társaság' fő helye; ez egy darabig elhagyott állapotban volt, de utóbb ismét meg erősített. Itten száz jól gyakorlott és jó fenyítékben tartatott szerencsen volt őrizetben, kormányoztatván a' társaság' szolgálja által. Szír George Collier több ízben ajánlott rendszabásokat arra nézve, hogy ezen helyet erősebben kell védelmezni. Annamahoe erősségéért bizonyos adót fizetett a' társaság az Ashanték Királyának, ki azt néhány esztendőkel ezelőtt megtámadta, hanem visszaveretett. Tantumquerrynek csak azt a' hasznát vették, hogy az Accrával való közösülhetés ennél fogva eshetett-meg. Accra maga két részre, u. m: Anglus és Hollandus Accrára oszlott; a' város' két szélein mind két Nemzetnek vitorláji lobogának. Anglus-Accrának volt egy erőssége is, kissébb mint a' Cap Coast Castle, 's ebben tengerparti lakosok valának őrizeten a' társaság' zsoldján. A' Hollandusoknak nem volt erősségek Accrában, de a' rabkereskedést elősegítvén, nagy befolyások volt a' szomszédságban. Accra mellett, Christianburg dánus Colónia is volt. Prampram, az anglus Coloniák között kelet felől legszelső, nem sokat ért.

Ezen tengerparttól nem messze fokuszik Comassie városa, Sai Tutu Qua-

minának az Ashanték Királyának lakó helye. Ennek a Királynak az Országa nagy kiterjedésű, sok néppel bír, 's a Királynak és népének hajlandósága igen kétséges. „Az Ashanték hadi-serege“ mond Szír George Collier „feletta számos; 's jóllehet a nép rendetlen, de még is többet kiállíthat hatvan ezer embernél, kik a puskával jóformán tudnak bánni, 's készek életüket feláldozni Királyokért, kiről tudva vagyon hogy igen kegyetlen ember.“ (Más rajzolatot tezen ő róla Szír Charles Maccarthynak egy barátja f. h. 4d egy Londoni Ujságban, 's azt végül mi is le fogjuk írni.)

1807-ben jött elsőben az Ashantéknak egy serege a tengerpartokra; 1811-ben és 1816-ban Cap Coast Castle táján a Fanti-szerecsenek földére rontottak az Ashanték. Az Afrikai társaság 1817-ben Comassiebe az Ashanték fővárosába követséget küldött. Sai Tutu Quamina Király fejedelmi just tartván a Fantik országához, ezen jussokat Anglia megengedte és mellettek kezességet vállalt, melly rendszabás ellen Szír George Collier gyakor ízben panaszolt. (A Fantikon hajdan az Ashanték Királya uralkodott; de azok ellene fellázzadtak, 's a tengerpartra kivándorolván, magoknak tulajdon főt választottak, 's ennek, a néphez viseltető jó indulatjának jeléül, el kelle vágatni a bal karját).

Elutazván Comassieből James Úr, ki feje volt az oda küldetett követségnek, annak egyik tagja amáz ismeretes elholt útzó Bowdich, a Comassiei udvarral végrehajtott bizonyos szövetséget, mellybe a Dwebini Királyság is befoglaltatott. Ezen szövetségben Tutu Király azt fogadta, hogy a Fanti-nemzetet többé nem fogja megtámadni, hanem ezt az ánglus Király jobbhagyaiúl tekintti; de utóbb nevezett Király újítsa-meg ellenben a rabkereskedést, mellynek eltörlése az Ashan-

ték Királyának ártalmas. (Ezen utolsó kikötés adhatott alkalmatosságot hihetően a szövetségnek megszegésére, 's a jelenvaló ellenségeskedésekre).

Az itten leírt állapotban vala az arany-part 1821-ben, a mikor minden ot-tani ánglus Colóniák a Sierra-Leonei Colóniához csatoltattak, 's amaz igen derék és munkás Kormányzó Szír Charles Maccarthy keze alá bizattak. Szír Charles csakhamar oda költözött-átal, 's a kormányzása alá bízott Colóniákat minden felé béúta, jobbitásokat rendelt, 's azoknak végrehajtásokon személyesen munkálódott. Az új munkaságnak fogamatossága, melly az Ánglusok részéről az arany-partokon mind inkább inkább kifejlődött, az Ashanték vad Fejedelmét zabolán tartotta, 's a szomszéd Szerecsen-státusokat azon reménységgel töltötte el, hogy a tőle való elnyomás ellen e szerint védelmeztetni fog-nak. — Darab ideig valóban csendes-cen is viselé magát a Fejedelem; de a mint nekidühödteben egy szolgálatunkbeli szerecsen Al-tisztet elfogatott és megölet-tet volna, Szír Charles ezen sérelemnek meg-boszszulását kötelességében álló dolognak tartotta. Afrikai királyi könnyű Gyalog-ság nevezet alatt egy új sereg állítat-tal az arany-parton (hihetőképén Fanti-szerecsenekből mint az Ashantéknak ter-mészet szerint való ellenségekből), 's ez a sereg a fenyítéknek magas fokára vitetett. Ezen seregnek egy osztálya, Kapitány Laingnak egy különösen jeles Tisztnek vezérlése alatt taborba szállott, minekelölte ezelőtt egy vagy két esz-tendővel egy, Sierra-Leoneból küldetett hadal, ezen bírtoknak mélyébe jófor-mán bényomult volna. Azon nemzetsé-gek, mellyek előbb Sai Tutu Quaminas-nak kegyetlenkedése miatt sokat szen-vedtek, használták ekkor az alkalmatos-ságot hogy a jármot lehányhassák,

minden kérés nélkül engedelmisséget esküvének az anglus Igazgatásnak. A' mult Májusban Rio-Voltától nyugotra minden kerületek feltámadának, 's mintegy 30,000 ember fegyvert fogott míg a' belső részeken lakó adózó nép az adófizetéstől vonogatta magát. Kapitány Laing különös figyelmet fordított a' Fantik földjére. Ez a' Tiszt, a' nyugot-indiai Regementnek egy osztályával és az Annamaboci Miliziának egy részével, segítettvén némelly szerezcsen Fejedelmek által, hatalmasan megverte a' mult Augustusban Assoqumánál az Ashantékat. Nov. 19d Szír Charles Maccarthy Sierra-Leonéből megérkezett Cape-Coastba, hol Dec. 15dikáig mulatott, a' meddig terjed az ottani, Angliába megjött Ujság. Még akkor nem merészlettek az Ashanték a' tengerparthoz közelíteni; az anglus seregek táborba szállának, 's számos szerezcsen vezérek csatolák magokat hozzájuk, engedelmisséget esküdvén az anglus Igazgatásnak.

Az Ashantékról leghitelesebb tudósítást lehet venni az említett Bowdichnek azon írásából, mellyben a' feljebb nevezett követséget előadja. A' munka 1819-ben jelent-meg nyomtatásban. Benne azt mondja az utazó, hogy Bosman és Barbot emlékeznek legelsőben 1706 táján az Ashantékról. Assert egy dánus szolgálatheli Orvos, így ír rólok: „az ő hatalmas Királyok olly nagy darab aranyat tart bálvány-isten gyanánt, mellyet alig tud négy ember megmozdítani; 's számtalan rabszolgákat foglalatokodtat szakadatlanul a' berczeken, 's azoknak minden nap két unczia aranyat kell keríteni.“ Ez az Orvos felette rettenetes népnek írja-le az Ashantékat; más utazók hatalmas Királyságnak mondják. A' melly bérontásokat 1811 és 1816-ban tettek az Ashanték a' Fanti-szerezcsenek földére, azok által ezeknek tetemes

kárt okoztak. Nyilvánágos csatában ugyan kevesen hüllottak-el, mert a' sokkal nagyobb számú Ashantékkal nem igen mertek egybeesapni, hanem annyival többen elfogdosztatának közülök 's áldoztatának fel iszonyúan a' győzedelmeseknek babonáságok szerint. Az 1816-diki bérontással, Cap Coast Castlenak hosszas ostromoltatása miatt, annyira megfélemlettek az anglus Colóniák, hogy minekutána a' Kormányzó nagy summa pénzzel a' fenyegető veszedelmet elharította volna, a' társaságtól sürgetően azt kívánta, küldene követséget Comassiéba, hogy a' megtámadtatások újra-kézdését eltavoztathassa, a' hatalmas Fejedelmet megengesztelhesse, és hogy a' kereskedést szélesebben kiterjeszthesse. Ezen határozásnak következésében az Áfrikai társaság 1817-ben követséget küldött gazdag és illendő ajándékokkal az Ashanték Országának fő-városába. Azon hajoknak letárasa után, mellyekkel a' követségnek az utazás közben küszdenie kellett, így szóll Bowdich többször említett tudósításában: „Ket órakor tartánk bemenetelünket Camassében, 's ket magas karó között kellett elmennünk, mellyeken egy egy áldozatul megöletett bárány függött vereselyemben takargatva. Valami 5000, többnyire hadviselő, Ashantékjövének elébünk, 's bennünket borzasztó hadi-muszikával fogadának, kürtöt, trombiát 's bádog-tányérokat hangoztatván minden egyeztetés nélkül, hogy mintegy előre jelentsék millyen derék legények. A' nagy gőz, melly bennünket a' szakadatlan puskázás miatt körülvett, nem engedé távolabbra vetnünk tekintetünket, 's megállottunk míg az előkelőbb hadi emberek valami Pyrrhusi forma tanaczoát eljártak az Ashanték által kerített körben, 's számtalan anglus, hollandus, dánus és egyéb zászlók es vitorlák forgattattak különböző irányzatokban, melly játék' alkalma-

tosságával a' zászló hordozók nagy nekihévíléssel ungrádozának egyik oldalról a' másikra, melly heves mozdulatokat csupán a' Pyrrhusi tánczosok tudtak felülmülni, mellyek amazoknak sarkokban valának, 's puskáikat oly közel süttették ki a' zászló-hordozók mellett, hogy a' zászlók azonnal lángban lobogának fel. A' tánczos vitézeknek főre való égenségek egy sisakból állott, mellyről homlokukon aranyozott kos-szárnyak függöttek-le; körös-körül a' sisakon, mellyet állók alatt csiga-sinórokkal szorítottak-le, szörnyű nagy sas-tollak valának. Köntösök veres posztó, mellyen mindenféle babonás különözök csüggöttek, verdesvén testeiket minden mozdulásaik közben; hatokról párducz-farkak lógtak-le."

Az Ashantek' hadi erejéről így ír Bowdich: „Az Ashantek' magában kicsiny országának népességéhez csupán a' hadi-sereg nagyságából veheték hozzá, melly utóbbi 204.000 emberből áll; ez rendkívülvaló erőnek látszik lenni, de nem kell felejtenuk, hogy az egész népességnek valami ötöd része ez. Barbot azt hallá, hogy az Ashantek két csatában 50.000 embert vesztek; de ez a' nagyítás, még is nem nagy segéd-külfökre mutat. Hadra fordítható erejüket, miolta a' tenger-parti tartományokra történek, az európai hivatalos tudósítások 150,000-re teszik."

„A' fő hadi vezérnek kiveneztetése egy arany markolatú karddal esik-meg, mellyet a' Király maga ad a' vezér kezébe, háromszor érintven azzal, mintegy vitézzé-szentelés módon ennek fejét. A' vezérnek ekkor meg kell esküdni, hogy a' kardot ellenség' vérével áztatva fogja ismét haza hozni. Minden valamirevaló haddal küld a' Király egy nyelvekhez értő embert; erre bizattatnak a' fő hadiszálláson minden political foglaltosságok, 's az ő alkudozásbeli ügyes-

sége érleli-meg a' hadvezér' minden katonai lángelméjének gyülmölcseit; a' hadra tett költség a' meghódoltatott országokra vetett nagy adó és Contributio által térítetik-meg. Az Ashantek felülmülnek fenyítékben és bátorságban a' tengerpart melljéki lakosokat, jóllehet az ő egész hadi fenyítéljek csupán a' következő rendszabásoliban határozatilik: Ha a' nap lehajló felben vagyon, akkor nem üzik tovább az ellenséget; a' fő-vezér mindenkor hátul jár; a' sereget az Al-tisztek vezérlik, 's a' főbék utánok vannak iszonyú nagy kardjaikkal, 's ha ki, míg minden reménység el nem veszett, hátrálni merészel, azt tüstént levágják. A' heves ütközetben oda függesztik leginkább figyelmeket, hogy mentül közelebb juthassanak az ellenséghez, 's valahányszor ez puskáját elsüti, mindenkor elebb nyomúljanak feléje, mert ha azt valamelyik nem cselekedné 's a' halált kerülni akarná az ütközetben, annak végeztével tüstént a' más világra küldetik. A' fővezér, mint mondottuk, a' sereg utánjár egy kifeszített ernyő alatt; mellette számos töltött fegyverek vagynak azon vitézek számára, kik a' szerencsétlenségnek esetében egészen ő hozzákintelenek hátrálni, hogy őtet a' körülötte lévő testőrökön kívül, akkor még ezek is védelmezzék. Bándája mindenkor körülötte muzsikál; 's annak jelölül hogy ő mennyire gyűlöli az ellenséget, mellette az idő játékban szokott telni, az alatt míg ez ellenség nevezetesebb vezéreinek fejeik hozzá küldetnek, hogy lábát azokra reátegye."

„A' megöletett ellenségnek sziveiket gyakran ki szedik a' bálvány-istennek a' sereget követő szolgálói, azokat izekre karabolják, 's vérral és bizonyos füvekkel egybekeverik. Ezen keverékből enni szoktak mind azok kik még ezelőtt nem öltek ellenséget

mert nálók azt hiszik, hogy ha eből nem esznek az ilyen új bajnokok, úgy az ő erejüket az elhullottaknak bujdosó lelkeik egészen elveszik. A' Király 's az ő udvarához tartozó előkelőbb személyek rendszeren megkóstolják az ellenség nevezetesebb hadriscelőinek szíveket. A' hadi-seregek a' táborozás' ideje alatt lisztnél egyebet nem szabad enni, melyet minden katona tarisznyában hord magánál, 's vízel szokott felkeverni, és ez, a' mint mondják azért vagy, hogy a' tűz-rokást elkerüljék, melly által fekévések elárúltathatnak, 's könnyen meglettehetnének "

„Az Ashantéknak némelly kemjeik két három napokig el voltak a' magas fák, mellyekről Cap CoastCastlet beláthatták, a' nélkül hogy vízzel kevert lisztnél egyebet ettek volna. A' hadi seregnél mindenkor számos újkatonák szoktak lenni, hogy azon katonákat kiknek fegyvereik az ellenséget csupán sebbe ejtették de meg nem ölték, késeikkel a' más világra küldhessek, 's minden katonától megkivánják, hogy az ellenségtől elrabolt fegyverrel térjen haza; 's a' kik nem e' szerint jelennek meg otthon, azoknak nincsen semmi becsületek, és szolgaságra bűntetnek."

„Mindenkori politicájok az Ashantéknak az, hogy hadi-seregeknek első lineáját az utóbb meghódított hatalmasságtól vagy az utóbb meggyőzött szövetségesektől vett segéd-seregekből állítják ki; 's gyakran megeskik hogy az egész hadi-seregben egy Ashanté sincsen, kivéven a' Tiszteket kik ezen adófizető segédseregeket az útközetbe vezérlik."

Szír Charles Maccarthynak egy barátja következő észrevételeit nyomtattatá-bé a' Londoni Ujságlevelékbe az Accrai történet felől: „Tagadhatatlan

dolog hogy az Ashanték nemzetsége vad nép; hanem én útaztam közöttök, 's látam hogy a' kik a' Buntukulkkal viselt haborújokban foglyaikká levének, azokkal nem bántak emberiség nélkül. Ha Sai Tutu Quamina Király kit Cumassieban ismertem-meg, még életben vagy, merek felelni Szír Charles Maccarthynak életben maradásáról, jól ismervén az említett nagy szerezsen Fejedelemnek emberséges gondolkozását. A' Fantil' és Buntukok' vezéreit is megkíméllette ő, sőt szeliden bánt velek; 's itten gondolóra kell vennünk azt is, hogy nem most kerül először az ő kezei közé európai hadvezér. Flintet, a' mi Kormányzókat elfogta nevezetesen ezelőtt néhány esztendőkkel. Ezt néhány hónapokig magánál tartotta, vele igen emberi módon bánt, 's 400 font Sterling váltságpénzért újra szabadon bocsátotta. Gen. Apoku az Ashanték fő-vezére szint olyan indulattal bír, mint maga Tutu Király; mellyért is reménységünk lehet, hogy Szír Charles Maccarthy eléb utób meg fogjuk látni."

Marquis Lansdownnak abbeli javaslatát, mellynél fogva a' Catholicusok és más nem az Anglicana anyaszentegyházhoz tartozó felekezetek, önn vallásoknak szertartásai szerint, 's nem anglicana szentegyházakban eskedtessenek egybe, a' Felső-ház f. h. 4d 66 voks ellen 105-tel visszavetette.

Franciaország.

Benjamin-Constant Úr vissza térvén útjából, mellyet azért tett hogy anya részéről való származásáról oklevelket szerezhesse egybe, a' Deputátusok Kamarájának f. h. 8d tartatott ülésében már jelen volt. Ugyan akkor egybegyűlt az ő meghatalmaztatásainak vizsgálata vé-

gött kirendelt biztosság is Martignac Úr előlülése alatt, hogy a Benjamin-Constant Úr által újokban beadatott irásokat meghányná-venné. Rövid időn jelentés fog tétetni az ülésekbe való bocsátatása felől.

Spanyol Ország.

Madridból Apr. 29d indult tudósítások szerint a' királyi familia frissen vagyon Aranjuezben.

A' Madriti hivatalos Ujság a' feljebb említett napon némelly cikkelyeket közöl azon szerződésből, melly Ó legkeresztyénibb Felsége és a' spanyol Király között Febr. 9d a' francia seregeknek Spanyol Országban való tartózkodásokra nézve kötöttetett. Ezen szerződésnek 11d cikkelye azt tartja hogy a' francia seregek számára meghívántató köntösök, eleségek, 's más egyéb szükséges dolgok minden adó fizetés nélkül vitethessenek bé Spanyol Országba; a' 13d cikkely erejénél fogva a' francia Armadabeli katonák és tisztviselők akár azon sereghez menjenek mellyhez tartoznak, akár Francia Országba térjenek-viszsa, a' magok szükségére való dolgoktól semmi adót nem tartoznak fizetni.

A' Király nevét viselő Regement között, melly Alcanzar de Szan Juanban fekszik, 's ezen városbeli királyi önnválkozottak között civakodásra került a' dolog, mellyben utóbbiak kerültek-felül; a' Regementnek oda kellett hagyni a' nevezett helyet, és Infantesbe menni.

Brasilia.

Parából Mártz. 11d indult levelek szerint, az ánglus Vice-Consulnak onnan való megfutását semmi valóságos veszedelem nem igazolta-meg. Ez a' lépés csupán a' megfutamtottaknak helytelen félelméből történt, 's éppen nem abból hogy azt a' helybeli tisztí-hivatal kívánta volna. Csak két vagy három Ánglus mérte reávetni a' fejét, hogy helyt ma-

radjon, 's ezt is az ánglus Vice-Consulnak tanácsa és intése ellen cselekedték. A' Parai Igazgatás hirtelen és szerencsésen lecsilapította azon támadást melly ezen lármát szülte. A' lázszasztók Villa de Condénál megverettetvén, aláírtak egy Capitulatiót, mellyben az Igazgatásnak újra engedelmisséget esküvének. Ennek következésében Parában a' csendesség és rend újra helyreállítatott, honem a' támadáskor sem sértetett-meg egy idegen is.

Török Birodalom.

A' Gazetta di Firenze szerint Egyiptomban Cairóban Mártz. 21d ligyuladván az ó fellegvár, a' lángok minden csilapítás mellett is hirtelen nagy erőre kaptak. Az égésnek pusztításai rettenetesek; 5000 embernél több oda veszett a' tűzben. A' városnak nagy része leégett, 's csupán a' fellegvárban és a' fegyvertárban esett kárt többre becsülik 50 millió török Piaszternél. Mi okozta a' gyúladást, arról nem tétetik említés.

B é c s.

F. h. 19d reggel Ferencz Károly Cs. K. Fő Herczeg Kamarájá' Elöljárójának cs. k. Kamáras és valóságos Udvari Tanácsos Mélt Görög Úrnak társaságában Felső-Austriába elütazott, a' honnan Salzburgba és Tyrolisba szárdékozik.

Május. 20d. a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 9613/18
 Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Kölsön 1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ról 100t. C. P.
 Bizonyítás 1821d. Kölsönről 100 flért C. P.
 Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 p Ctmal
 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
 1162 1/2 for. C. P. Cs. Arány —

*A Gabona négy fő nemeinek árrok
állalijában Május 10 d. — 15d.*

(Mérőjét garasra szamlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Arpa.	Zab.
Bécsben Máj. 11d	122	60	46	39
— Máj. 15d	122	62	47	39
Steckerauban Máj. 10d	107	60	—	30
Fischamenden Máj. 11 és 13d	—	51	—	31
Nagy-Enzersdorfon Máj. 12d	107	54	33	29

Magyar Ország.

A Hazai Tudósítások szerint Károly Cs. K. Fő Herczeg a' Fő Herczegnével az ő Hitvesével, minekutána Al-Csúton József Cs. K. Fő Herczegnél a' Nádor-Ispánnál f. h. 8dikától fogva mulatott volna, 11d Budára szerencsésen megérkezett, s a' kir. várban megszállott. Még az nap megtisztelte jelenlétével a' Budai játékszint, melly lényesen ki volt világosítva, és midőn a' két Fő Herczegi Pár megjelenék, a' számos nézők örömkialtásokkal jelentették ki a' felséges uralkodó Ház iránt való hívséges tiszteleteket. Más nap délben udvarlás volt a' királyi várban, mellynek alkalmatosságával a' Budai és Pesti Dámák, a' cs. k. Katonaság, a' Dicasteriumok, a' Ns. Vármegyének és két kir. szabad városnak Magistrátusai bémutattattak a' Fő Herczegi Vendégeknék. Május 15d a' Rákos mezején kiállítottak két lineában a' Katonák, ugy hogy a' két végén a' Vasas Regiment' osztályai, beljebb a' Pattantyúsok, középett a' magyar és olasz Granatérosok volnának; a' második lineában az Eszterházy és Greeth gyalog Regimentek állának, két felől az agyúk által környékeztetvén. Minekutána Ka-

roly Fő Herczeg Feldmarsal, magyar Generális öltözetben, a' sorokat lóháton rendre megszemlélté volna a' két Fő Herczeggel, a' Fő Herczegnék pedig hintókon; a' Feldmarsal Fő Herczeg oldalvást megállván a' Nádor-Ispán O. Cs. K. Fő Herczégével, a' ki Regimentjének öltözetében, és Ferdinánd Kir. Fő Herczeggel, a' ki magyar Generális gálában volt, ezen seregeket maga előtt elléptette. Május 14d délután 4 órakor a' József épületének tágos udvarában számtalan nézők jelenlétében a' fő Vendégek' tiszteletére végbe ment a' jeles lovag-játék, mellyben nyolcz Huszár, nyolcz Vasas, nyolcz Uhlánus Tiszt Urak vitézkedtek.

Mélt. Nagy-Lónyai és Vásáros-Naményi Lónyay Gábor Ur, Szent István Rendbeli Lovag, cs. k. valóságos Kamarás, T. N. Ungvár Vármegyének Fő-Ispánja, Beregnék Administrátora és a' Helvétziai Vallás-tételt Követők Tiszán inneni Superintendenziajának Fő-Curátora megholt Deregnyon, a' maga lakó helyén, Zemplény Vármegyében, Május' 8dikán rothasztó inhidegben. Született 1779-ben Mártz. 28dikán, s egyetlenegy gyermeke volt Jánosnak és Lónyai Florentinának. Szolgálatját Zemplényben kezdé mint Vice-Fiscális, melly hivatalából egyszeri ugrással 1803-ban első Al-Ispánná választatott. 1805-ben O Felső-gétől Olaszit és Zsadányt, Patak mellett, örök birtokul kapta, s Ungvár Vármegyének kormányát mint annak Administrátora vette-áttal. Sok tanulásai s soknemű ügyességei mellett lelkesen játszá a' fortepianót is. Polgári érdemeit ismerte az égész Haza.

Pesten f. h. 11d délutáni két órakor több hetekig tartott gyöngékedés után tüdőbeli szélütésben megholt életének 68d esztendejében Mélt. Vojai Bará

Vay Miklós Úr cs. k. valóságos Kamarás és General Major. Hideg tetemei, melgáldatván elébb Fő Tiszt. Báthory Gábor Superintendens és Pesti Refor. első Predikátor Úr által, f. h. 13d egész csendességben indították el Alsó Zsolcza felé Ns. Borsod Vármegyében a' familia' gyászboltjába; 's emlékezetére a' szomorú isteni tisztelet Pesten f. h. 23d fog tartatni. A' Boldogult, ki, mint hadviselő a' török háborúban 's a' magyar Nemes felkelt seregeknél jeles érdemeket szerzett, 's egész' élete' fogytaig a' nemesebb emberi jó tettekben találta fő gyönyörűségét, mély gyászban borulva hagyta maga után köz tiszteletben lévő Hitvesét Báró Adelsheim Johannát mint 24 esztendőig volt hív élete-párját, és különös gonddal 's sikeresen nevelt nagy reménységű fivait Miklóst és Lajost.

H i r d e t e s

A' Nagy Mélt. Királyi Magyar Kamara részéről a' Magyar Országon felséges adományra szánt Jóságok iránt.

A' Magyar Országon felséges adományra szánt Kamarális Jóságok közül következő Helységeknek leírásai 's becsüi már legfőbb helybenhagyással elkészültek, u. m:

a) A' Temes Vármegyében fekvő Helységek: Sistoravec, Guvesdia, Nagy-Zsám, Kis-Zsám és Kerneesa Pusztá.

b) A' Bihar Vármegyében fekvő Helységek: Szitány, Albest, Varasány, és a' Király-erdőnek nevezetett Pusztabeli erdő.

c) A' Krassó Vármegyében fekvő Rumenyest Helység; és

d) Az Arad Vármegyében fekvő Tok, Iltyó és Szelestye Javak; melyek

közül csak ezen utól nevezett Helységek: Tok, Iltyó és Szelestye; továbbá: Nagy- és Kis-Zsám, Kerneesa Pusztával egyetemben, a' többiek pedig egyenként is oda adattak a' magános személyeknek.

Végezetre elkészültek a' leírások és becsük:

e) A' Krassó Vármegyében fekvő Ravna, Valliadeny, Zsidjora, Zsurest, Zorlensmarc Helységekre nézve, csak hogy ezek még a' legfőbb helybenhagyás tól függenek.

Miből állók legyenek, mennyire becsültettek, és minémű feltételek alatt lehessen ezen Jóságokat megnyerni, azt meg lehet tudni Bécsben a' Nagy Mélt. cs. k. közönséges Udvari Kamaránál, Budán pedig a' Nagy Mélt. kir. Magyar Udvari Kamaránál; ezeken kívül a' becsü mennyiségét, nevezetesen:

Az Arad és Bihar Vármegyékben fekvő Helységeket az Aradi, vagy ha fekvések úgy kívánja, a' Nagy Várad Praefectusi Hivataloknál.

A' többi Banátusi Helységeket pedig a' Temesi kir. Kamarai Administrációnál, és a' Jóságokat illető kir. Kamara Tiszti-hivatalainál.

A' Felkérők, ide értvén azokat is, a' kik már magokat minden esetre jelentették volna, felkérő-kérelmeket magok meghatározott nyilatkozatásaikkal legfeljebb is e' folyó 1824 Sept. utolsó napjáig, vagy a' Nagy Mélt. közönséges Udvari Kamaránál Bécsben, vagy a' Nagy Mélt. Magyar Udvari Kamaránál Budán annál bizonyosabban beadják, minthogy ezen időnek elteltése után felséges meghatározás szerint semmi későbbi kérelmek 's ajánlások többé el nem fogadtatnak, hanem azok egyáltalán visszaigazítottatnak. Költ Budán, Május első napján 1824.